أً لَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزّاً (83) فَلاَ تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدّاً (84) يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمٰنِ وَفْداً (85) وَ نَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْداً (86) لاَ يَمْلِكُونَ الشُّفَاعَةَ إِلاٌّ مَن اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰن عَهْداً (87) وَ قَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَداً (88) لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئاً إِدّاً (89) تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَ تَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَ تَخِرُ الْجِبَالُ هَدّاً (90) أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمٰن وَلَداً (91) وَ مَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمٰنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَداً (92) إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ إِلاَّ آتِي الرَّحْمٰن عَبْداً (93) لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَ عَدَّهُمْ عَدّاً (94) وَ كُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْداً (95) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ

عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَٰنُ وُدَّاً (96) فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَ تُنْذِرَ بِهِ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَ تُنْذِرَ بِهِ قَوْماً لُدًا (97) وَ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزاً (98) تُحِسُّ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزاً (98)

Seest thou not that We have set Satans on against the unbelievers, to incite them with fury? So make no haste against them, for We but count out to them a (limited) number (of days). The day We shall gather the righteous to (Allah) most gracious, like a band (presented before a king for honours). And We shall drive the sinners to hell, like thirsty cattle driven down to water,none shall have the power of intercession, but such a one as has received permission (or promise) from (Allah) most gracious. They say: "The most gracious has begotten a son!" Indeed ye have put forth a thing most monstrous! At it the skies are ready to burst, the earth to split asunder, and the mountains to fall down in utter ruin, that they attributed a son to the most gracious. For it is not consonant with the majesty of the most gracious that He should beget a son. Not one of the beings in the heavens and the earth but must come to the most gracious as a servant. He does take an account of them (all), and hath numbered them (all) exactly. And everyone of them will come to Him singly on the day of judgment. On those who believe and work deeds of righteousness, will the most gracious bestow love. So have We made the (Quran) easy in thine own tongue, that with it thou

mayest give glad tidings to the righteous, and warnings to people given to contention. But how many (countless) generations before them have We destroyed? Canst thou find a single one of them (now) or hear (so much as) a whisper of them?

کیاتم دیکھتے نہیں ہو کہ ہم نے اِن منکرین حق پر شیاطین چھوڑر کھے ہیں جوانہیں خُوبِ خُوبِ (مخالفت حق پر)اکسارہے ہیں ؟اچھا، تواب اِن پر نزول عذاب کے لیے بیتاب نہ ہو۔ ہم اِن کے دن گن رہے ہیں۔وہ دن آنے والاہے جب متقی لو گوں کو ہم مہمانوں کی طرح رحمان کے حضور پیش کریں گے ،اور مجر موں کو یباسے جانوروں کی طرح جہنم کی طرف ہانک لے جائیں گے -اُس وقت لوگ کوئی سفارش لانے پر قادر نہ ہوں گے بجزاُس کے جس نے رحمان کے حضور سے یر وانہ حاصل کر لیاہو۔وہ کہتے ہیں کہ رحمان نے کسی کو بیٹا بنایا ہے۔سخت بیہودہ بات ہے جو تم لوگ گھڑ لائے ہو-قریب ہے کہ آسان بھٹ پڑیں،زمین شق ہو بات پر کہ لو گوں نے رحمان کے لیے اولا دہونے کا حائے اور پہاڑ گرجائیں ،اس دعویٰ کیا!رحمان کی یہ شان نہیں ہے کہ وہ کسی کوبیٹا بنائے۔زمین اور آسانوں کے اندر جو بھی ہیں سب اس کے حضور بندوں کی حیثت سے پیش ہونے والے ہیں۔سب پر وہ محیط ہے اور اس نے اُن کو شار کرر کھاہے۔سب قیامت کے روز

فرداًفرداً سی کے سامنے حاضر ہوں گے۔ یقیناً جولوگ ایمان لے آئے ہیں اور عمل صالح کررہے ہیں عنقریب رحمان اُن کے لیے دلوں میں محبت پیدا کردے عمل صالح کررہے ہیں عنقریب رحمان اُن کے لیے دلوں میں محبت پیدا کردے گا۔ پس اے نبی، اِس کلام کوہم نے آسان کر کے تمہاری زبان میں اسی لیے نازل کیا ہے کہ تم پر ہیز گاروں کو خوشنجری دے دواور ہٹ دھرم لوگوں کو ڈرادو۔ ان سے پہلے ہم کتی ہی قوموں کو ہلاک کر چکے ہیں، پھر آج کہیں تم ان کا نشان بیاتے ہویا اُن کی بھنگ بھی کہیں سنائی دیتی ہے؟

क्या तुम देखते नहीं हो कि हमने मुनिकरीने-हक पर शयातीन छोड़ रखे हैं जो उन्हें ख़ूब-ख़ूब (मुखालिफते-हक पर) उसका रहे हैं? अच्छा, तो अब इनपर नुज़्ले-अज़ाब के लिए बेताब न हो | हम इनके दिन गिन रहे हैं | वह दिन आनेवाला है जब मुत्तक़ी लोगों को हम मेहमानों की तरह रहमान के हुज़्र पेश करेंगे, और मुजिरमों को प्यासे जानवरों की तरह जहन्नम की तरफ़ हाँक ले जाएँगे | उस वक़्त लोग कोई सिफ़ारिश लाने पर क़ादिर न होंगे बजुज़ उसके जिन्होंने रहमान के हुज़्र से परवाना हासिल कर लिया हो | वे कहते हैं कि रहमान ने किसी को बेटा बनाया है - सख्त बेहूदा बात है जो तुम लोग घड़ लाए हो | क़रीब है कि आसमान फट पड़ें, ज़मीन शक़ हो जाए और पहाड़ गिर जाएँ, इस बात पर कि लोगों ने रहमान के लिए औलाद होने का दावा किया! रहमान की यह शान नहीं है कि वह किसी को बेटा बनाए | ज़मीन और आसमानों के अन्दर जो भी हैं सब उसके हुज़्र बन्दों की

हैसियत से पेश होनेवाले हैं | सब पर वह मुहीत है उसने उनको शुमार कर रखा है | सब क़ियामत के रोज़ फरदन-फरदन उसके सामने हाज़िर होंगे | यक़ीनन जो लोग ईमान ले आए हैं और अमले-सालेह कर रहे हैं अनक़रीब रहमान उनके लिए दिलों में मुहब्बत पैदा कर देगा | पस ऐ नबी, इस कलाम को हमने आसान करके तुम्हारी ज़बान में इसी लिए नाज़िल किया है कि तुम परहेज़गारों को ख़ुशख़बरी दे दो और हटधर्म लोगों को डरा दो | इनसे पहले हम कितनी ही क़ौमों को हलाक कर चुके हैं, फिर आज कहीं तुम उनका निशान पाते हो या उनकी भिनक भी कहीं सुनाई देती है ?